

Boos Iseghem

INSCHRIJVINGSPRIJS

1 jaar	3.50 fr.
6 maanden	2.00 fr.
3 maanden	1.00 fr.
1 jaar binnen stad	3.00 fr.

Men schrijft in bij de
DRUKKERS-UITGEVERS

W^c A. NONKEL & Zⁿ
KOORNMARKT
en in alle postkantoren.

verschijnende

elken Zaterdag

GODSDIENST, MOEDERTAAL, VADERLAND
GEMEENTEBELANGEN

Aankondigingen	0.15 fr. den regel
Rechterlijke aankondig.	0.50 fr. » »
Aanbevelingen	0.25 fr. » »

Verkoopingen, wijkfeesten, herbergkermessen, prijskampen, enz. waarvan plakbrieven, kaarten of programmas bij den drukker van dit blad gedrukt, worden kosteloos tweemaal in het blad overgenomen, alsook de opgegeven uitslagen van prijskampen.

Valère Laridon

Zoo noemt het Kind dat op Onze-Lieve-Vrouwe Hemelvaart laatstleden alhier in het hospitaal der Gentstraat voor de eerste maal het daglicht zag.

Is dat zulk eene bijzondere gebeurtenis, hoor ik reeds vragen, om daar in « Boos Iseghem » gewag van te maken ?

Is dat feit zoo belangrijk om daar eenen artikel over te schrijven ?

Zekerlijk, ja ! En weldra zult gij mijn gedacht deelen.

Wanneer de leden van den Gemeenteraad in den beginne van dit jaar voor de eerste maal op ons Stadhuis vergaderden, sprak de Heer Doktor Verhamme eene redevoering uit van het allergrootste gewicht. Hij toonde dat hier in Iseghem, zooals op vele andere plaatsen, het getal geboorten aan 't verminderen was; en hij was wel in zijne rol van geneesheer, wanneer hij zijne ondervinding, zijne bekwaamheid ten dienste stelde der stad om deze sociale plaag te bevechten.

Hij bewees dat ruime, gezonde werkmanswoningen moeten opgebouwd worden, en daarom vroeg hij de afschaffing van alle bouwlasten op deze woningen geleid.

Maar hij steunde meest, en niet zonder reden, op eene nieuwe inrichting die zoude moeten tot stand komen : een moederhuis.

En inderdaad, wanneer men in een arm huisgezin eene blijde gebeurtenis verwacht, klopt het hert van moeder zoo menigmaal van angst, van vrees en van benauwdheid.

Waar gekropen in die kleine woning om vrij te zijn ?

Waar de kinderen — als het plotselings bij nachte voorvalt — naar toe gedaan ?

En meer nog, wanneer dat zoude kunnen gebeuren, waar het noodige gehaald of gevonden voor de geneeskundige hulp in goede voorwaarden te bekomen ?

En die zoo schoone redevoering van den Heer Doktor Verhamme, die een punt van groot belang, van waar voordeel voor den werkman kwam aan te raken, werd niet alleen met onverschilligheid, maar met het spiegelgelaag van zekere kleine verstanden onthaald.

Het ordewoord werd gegeven, en de klieke die hier alles wil te zeggen hebben, riep seffens uit dat deze zaak in Iseghem niet mogelijk was, dat zulks nergens bestond, en dat men hier zulk geene dwaze kosten moest doen.

Anderen hadden leute, zooveel leute, en ze vonden het geestig van « Kindjes koopen » te klappen, van den winkel die niet draaide, en nog al andere merkwaardige dommigheden.

Daar was zelf een die zich Jan van Iseghem noemde — een ware, een oprechte, een volbloed Jan — die zijn herte moest lucht geven, en hij schreef ellenlange artikels in de Gazette eener naburige stad om met de gedachten van eenen geneesheer den spot te drijven. En dat groot heerschap, in zake van bekwaamheid en verstand, komt nog aan de knoesels van Doktor Verhamme niet !

Doch, niettegenstaande dit alles, werd in ons Oudenmanhuis, over eene maand en half, een soort van Moederhuis ingericht, en wat ons Stadsbestuur niet wilde, werd door de tijdsomstandigheden noodzakelijk gemaakt.

Den 15 Oest werd de kleine Valère Laridon geboren. En die gebeurtenis geschiedde zonder slag of stoot, zonder lawijd of beslag, doodeenvoudig, ten beste mogelijk.

En 't aanschijn der aarde was daardoor niet veranderd. Iseghem stond niet in 't minste onder te boven. De treinen kwamen dezen dag, gelijk op andere dagen, onze statie binnengestoomd, rijtuigen en velos rolden gelijk vroeger. De menschen aten en dronken zooals gewoonte, en daar was niemand die kwalijk werd van verschet of doodviel ven verergerenis.

Wat nooit mocht gebeuren, wat niet kon gebeuren, wat niet zoude gebeuren, was gebeurd en het moederhuis was in feit en daad ingesteld.

Nogthans, de werkingen van ons moederhuis zijn voor eenen onbepaalden tijd opgeschorst.

Ik steun op deze woorden : voor eenen onbepaalden tijd, want wat men ook al wil of niet wil, het zal er toch voor goed komen.

Zulke inrichting wordt gevraagd en geëischt door de huidige tijdsomstandigheden, 't is een werk van nut, van voordeel voor de werkende klasse, het leven van vrouwe en kinderen zal hooger en luider schreeuwen dan eene ellendige geldkwestie.

Wij zien reeds in België, ten allen kante, zulke inrichtingen ontstaan, en het machtige woord, de krachtige ondersteuning van onzen Doorluchtigen Aartsbisschop, Kardinaal Mercier, zal oneindig vele bijbrengen om het werkvolk eene nieuwe weldaad te verschaffen.

En aan de leden van de minderheid van ons Gemeentebestuur durf ik openlijk vragen dat zij het schoon gedacht, door hen opgevat, niet zouden laten varen.

Hebt moed en volherding. Herhaalt alle jaren uw voorstel. Stelt uwe gedachten op het papier, duidt klaar en duidelijk aan hoe men te werke zoude moeten gaan, en uw doel zult gij bereiken.

En het Iseghemsche volk, en bijzonderlijk het werkvolk, zal u dankbaar zijn en gene-
NEMO.

Een nieuw christen Moederhuis.

Een moederhuis werd in Juni laatstleden geopend te Antwerpen, moederhuis gesticht onder de hooge bescherming van zijne Eminentie den kardinaal aartsbisschop Mercier.

Het zijn kloosterzusters, genaamd « Zusters van Moederliefde » allen gediplomeerde vroedvrouwen die er het werk verrichten onder het bestuur van Dr Dauwe, heelkundige, en Dr Meeus en Snacken, bijgevoegde geneesheeren.

Het moederhuis draagt den naam van « Moederhuis S^c Maria-Anna » en is voornamelijk bestemd voor geringe menschen. Men aanveert er de personen die in hun huis de onmisbare zorgen niet en kunnen ontvangen bij de geboorte van een kind, alsook deze die om bijzondere redens het voorwerp moeten zijn van eene buitengewone behandeling of van eene heelkundige bewerking vóór, binst, of na deze gebeurtenis.

Het moederhuis dient terzelvertijd tot school voor christene vroedvrouwen, waar deze laatste, gedurende twee jaren, benevens het onontbeerlijk vakonderwijs, de zedelijke opleiding bekomen zoo van noode in het uitoefenen van hun ambt.

Deze zedelijke opleiding zal hun geleerd worden niet in de boeken, maar naar het voorbeeld van onbaatzuchtige zelfopoffering der voormelde Zusters van Liefde.

In dit moederhuis bestaat ook nog eene kosteloze raadpleging (polikliniek) voor Zieke vrouwen, en eene voor Zuigelingen.

Mocht iedereen de verhevene gedachten en doelmatige werking toetreden van zijne Eminentie den kardinaal Mercier, die met zijnen helderen geest en zijn edelmoedig hert zoo klaar ziet in de kwalen van onzen tijd en ze zoo wel in den wortel weet te bestrijden.

HET VADERLAND

Het Vaderland — wat leeft er in die klanken, Wat gloeit er in die letteren een gloed, Die in de ziel een wolk van levensspranken Ontwaken en ondoofbaar tintlent doet ; Het Vaderland, — de hoogste zieleweelde Trilt bij dien toon des grijsaards harte door Als zag hij weer het plekje waar hij speelde, Als zong haar lied de moeder hem weer voor ; Geen zoeter zang ruischt immer door de luchten ; Geen schooner beeld rijst immer voor het oog, Het hoogste lied der hoogste zielgenuchten Vindt daar alleen den klank, die niet bedroeg. Het Vaderland, — wat maakt het of we er leden Die tranen hecht ons vaster aan den grond, En iedre smart op deze plek doorstreden Werd tot een pand van heilger eenheidsbond, Wat maakt het ons of de afstand gaat verdwijnen Of iedre grens voor 't machtig stoomtuig wijkt, Of zelfs de zee geen scheiding meer kan schijnen Nu zelfs haar macht voor 's menschen macht bezwijkt ; Wat maakt het ons ? — het Vaderland blijft leven In 't hart van 't volk, zoolang dat harte slaat, Zoolang de kracht tot sterven is gebleven En nog een man bij 't oude vaandel staat, Zoolang één kind nog dertelt langs de kusten En 't biddend oog ten hemel op kan slaan, Zoolang in de aard nog onze dooden rusten Om eenmaal voor den hemel op te staan !

Dr SCHAEPMAN.

De Evenredige Vertegenwoordiging

In 't algemeen is men 't akkoord om te bekennen dat de evenredige vertegenwoordiging eene rechtvaardige zaak is. Katholieken, liberalen, socialisten zijn doorgaans partijgangers van dit stelsel, en hopen hetzelfde ook in de kiezingen voor provincie en gemeente te zien in voege komen.

Het verwondert ons grootelijks dat er nog katholieke gazetten gevonden worden die de evenredige vertegenwoordiging bekampen. En nochtans, buiten de redens van rechtvaardigheid en juistheid, die pleiten ten haren voordeele, zijn er andere die vooral een katholiek dagblad zou moeten inzien.

Wat zou er gebeurd zijn, indien Staatsminister Beernaert dit stelsel in de wet niet had geschreven ?

Aanschouwt de uitslagen der wetgevende kiezingen in de groote steden sinds de vijftien laatste jaren.

Telt het getal stemmen te zamen die de antikatholieken bekomen hebben afzonderlijk te Brussel, te Antwerpen, te Gent, te Luik. Vergelijkt in ieder dier steden dit cijfer bij dat bekomen door de katholieken. Volgens het meerderheidstelsel, voortijds in voege, zou in geene dier steden niet een katholiek gekozen worden zijn. Brussel, Antwerpen, Gent, Luik zouden alleen antikatholieken voor volksvertegenwoordigers geteld hebben. Gevolg : het overige van 't land kon tegen dien uitslag niet opwegen, en het Staatsbestier was sinds lang liberaal.

Men ziet, hier is geen kwestie van beschouwingen die te weerleggen of te bespreken zijn, hier is slechts kwestie van cijfers, die niemand kan loochenen, en waartegen alle bedenkingen niets vermogen.

Zonder minister Beernaert hadden de katholieken sinds laag 't bewind verloren.

Voor wat nu de evenredige vertegenwoordiging in de gemeenten en provinciën aangaat, het is bijna zeker dat in korten tijd dit stelsel hier ook zal toegepast worden.

Wij beweren en herhalen dat het eene weldaad zal zijn voor steden en gemeenten dat er van iedere partij vertegenwoordigers in den raad gekozen worden.

Somtijds geeft verschil van zienswijze aanleiding tot redetwisten. Waarom mag dat niet zijn ?

Zekerlijk is het beter dat alle menschen wel overeenkomen ; maar indien de vrede moet gekocht worden ten prijze van afstand van alle initiatief en onafhankelijkheid, ik vraag mij af : met zulk eenen toestand waar gaan wij naartoe ?

Iets anders.

Tot nu toe was het algemeen aangenomen, wanneer men in ons land spreekt van partijen en van meerderheid en minderheid, dat die benamingen gesteund zijn op het verschil van zienswijze onder politiek en godsdienstig oogpunt.

Hoe groot was dus onze verwondering toen wij, tegenwoordig op de eerste vergadering van onzen gemeenteraad na de kiezing van 15 October 1911, de benaming van *minderheid* hoorden komen uit den mond van den heer Burgmeester van Iseghem, toegelicht aan vijf gemeenteraadsleden, even katholiek als al de anderen die er zitten !

Op wat was die benaming van *minderheid* gesteund ?

Alleenlijk hierop : omdat die vijf gemeenteraadsleden niet voorgedragen geweest waren door onzen katholieken kiesbond.

Dat zijn geen redens.

Toen M. Constant Gits alleen in den Gemeenteraad was, tijdens M. Vandenboerger, wie had het gedacht hem te rangschikken in de *minderheid* ! En toen M. Seynaeve met hem in den Stedelijken raad waren, maakten zij eene *minderheid* uit ?

Nochtans zij ook hadden gestreden tegen de « groote lijsten ».

En thans die vijf gemeenteraadsleden, waarvan twee met de volstrekte meerderheid der stemmen gekozen waren, terwijl geen een der leden van de zoogezegde meerderheid de helft der stemmen bekwam, die vrije burgers wier zonde was door geen katholieken kiesbond beschermd te worden, moesten bestempeld worden met het woord : *minderheid*, vol misprijzen uitgesproken ! Iemand die wel wist dat het getal stemmen door hem zelf bekomen, hem tot *minderheid* maakte, moest de laatste zijn om aan anderen het woord *minderheid* toe te snauwen.

Die benaming van *minderheid* was alhier teenemaal misplaatst ; maar eens uitgesproken, werd zij door de vijf raadsleden aanveerd, die ze blijven behouden, en fier mogen zijn dat, door het getal stemmen waarmede zij over jaar zegepraalend uit den strijd kwamen, zij inderdaad de meerderheid der kiezers vertegenwoordigen.

Immers ware er kiezing geweest voor al de dertien leden van den Gemeenteraad, met hetzelfde getal stemmen zou de lijst van den katholieken kiesbond maar vijf zetels veroverd hebben, en dus werkelijk de *minderheid* geweest zijn.

Hadde 't woord *minderheid* hier op het Stadhuis nooit eerst door den Burgmeester uitgesproken geworden, nooit zou iemand er aan gedacht hebben onzen Gemeenteraad te verdeelen in meerderheid en minderheid.

Hadden wij vóór de gemeentekiezingen van 15 October eene lijst in handen hebbende met de namen op van onze huidige gemeenteraadsleden, die moeten verdeelen volgens hunne principen, wie zou er aan gedacht hebben de eene onder die partij en de vijf andere onder eene andere partij te rangschikken ?

Wij herhalen het dus : het woord *minderheid* gelijk het algemeen aanvaard is, kwam hier niet te passe.

Of is het toegelaten voor eene kwestie van kalsijden of graviers (en ik zou hier nog niet weten welke men wil bedoelen) iemand als *politieke* vijand te bestempelen ?

De evenredige vertegenwoordiging is hier toegepast in dien zin dat van beide lijsten er eenigen gekozen werden ; maar daarom de eene uitgeven voor katholiek-liberaal of liberaal-katholiek, dat steunt op niets.

Edoch, voor de algemeenheid van 't land zal het invoeren der ware evenredige vertegenwoordiging gesteund op verschil van *politiek* en *princiepen* eene weldaad zijn, omdat onderzoek en besprekingen voordeel zijn voor de waarheid en de rechtvaardigheid. INZICHT.

Vlaamsche Hoogeschool

Sedert zestien jaar houden de wetenschappelijke mannen voor Natuur- en Geneeskunde een jaarlijksch congres, waar men verslag uitbrengt over feiten in de ondervinding opgedaan of over de eene of de andere wetenschappelijke kwestie die meest aan het orde van den dag is. De voertaal is het vlaamsch.

Dees jaar had dit congres plaats tot Leuven op 21, 22 en 33 September.

Ziehier wat daarover een Nederlandsche hogeschoolleraar Prof. D' Burger aan een dagbladschrijver zegde : « Ik volg nu sedert jaren deze congressen, en ieder jaar stel ik met verbazing vast welken vooruitgang de vlaamsche geleerden in opzicht der vaktaal, der algemeen Nederlandsche technische taal maken. Dit is, behalve hunne wetenschappelijke belangstelling, die steeds grooter wordt, het belangrijkste nut der congressen. In dien zin bereiden zij inderdaad eene dergelijke Vlaamsche hogeschool voor ».

In de openingsrede van dit congres sprak Prof. D' G. Variest, die zoo hoog staat als geleerde en als vlamming de volgende merkwuurde woorden :

« De wetenschap is, heden ten dage, van een grooten gemeenzamen stroom gedragen waar vele bijzondere stroomen in vlieten. Elk land brengt hier zijn deel bij, met zijne eigene krachten, met zijne eigene individualiteit. In dit allerzijdsche streven naar kennis staat de Vlaming in ongunstige voorwaarden, wijl zijn werking, de taal, gebrekkig is. Van meet af wordt hij benadeeld in de ontwikkeling van zijnen geest, en onvermijdelijk moet hij, tegenover andere volkeren, bezwijken in den strijd.

« Ik ben nu, zei ik onlangs, sedert vijf en dertig jaar in het hooger onderwijs, en, uit alles wat ik gezien, gehoord en ondervonden heb, kan ik de gedachte niet weren, dat bij een groot deel der Vlaamsche studenten, vooral bij deze van te lande, de vreemde taal als een nevel om en rond hunnen geest blijft hangen en het scherp opvatten en denken hindert.

« Veroveren wij de Vlaamsche Hogeschool, dan zal weer een helder licht de jonge koppen omstralen en ze in staat stellen te wedijveren met hunne broeders in het Noorden, wier wetenschappelijke kracht zoo hoog staat aangeschreven bij alle beschaafde volkeren der wereld. (Uitbundig gejuich.)

« Nu zijn, na lang zuchten en strijden, onze rechten in gang, en geene hindernissen zullen den drang en dwang der Vlaamsche Kruisvaart kunnen weerstaan. Een Vlaamsche staatsuniversiteit zullen wij eerlang verkrijgen. Dit leidt geen den geringsten twijfel meer, et meteen zullen de Vrije-Universiteiten, uit eigen belang, gedwongen zijn Nederlandsche leergangen in te richten.... En, hierbij, groeten wij dankbaar de Leuvensche Alma Mater die allen is vooraf gegaan, en verleden jaar, elf Nederlandsche leergangen heeft ingericht, waarvan twee in de medische faculteit, namelijk den leergang der bacteriologie en den leergang der physiologie.

« Met genoegen zult ge vernemen dat deze eerste proef allerbest geslaagd is. De overgrote helft der studenten hebben aan de Nederlandsche taal den voorkeur gegeven.

« Dit klein begin is een groote belofte voor de toekomst van het Vlaamsch hooger onderwijs, evenals de steeds grootere voorspoed van Onze Vlaamsche congressen.

« Met de vaste hoop dat het zijne voorgangers zal weerd zijn, en dat het allen die er aan deelnemen, aangename en leerrijke uren zal verschaffen en tevens in hart en geest nieuwen moed zal verwekken voor de heilige zaak onzer moedertaal, verklaar ik geopend het XVIe Natuur- en geneeskundig congres ».

De gezondheid in de scholen.

Met het vooruitzicht der nieuwe schoolwet eenerzijds, en den aangroeienden bloei en vooruitgang van 's Lands toestand anderzijds, willen we de aandacht der belanghebbende overheid vestigen op hetgeen voor de gezondheid onzer schoolkinderen kan en moet gedaan worden.

Ons dunkt dat de ouders, de onderwijzers en de gemeentebesturen werkelijk daar meer zouden kunnen voor doen dan er gedaan wordt.

Hoe dikwijls gebeurt het niet dat kinderen, wanneer ze niet zeer wel zijn, toch naar de school gezonden worden, en alzoo, door de school, aan de andere kinderen of zelfs aan de onderwijzers ziekten voortzetten. Natuurlijk geschiedt zulks alleen in het begin van de ziekte : eigenlijk zieke kinderen blijven thuis. Maar worden hunne broeders en zusters naar school niet gezonden en zullen die daar de ziektekiemen niet verspreiden ? Hier zou moeten meer op gelet en alle gelegenheden benuttigd worden om de aandacht van de belanghebbenden daar op te vestigen.

Er zijn te veel kinderen in dezelfde klas ; de school wordt niet op tijd gewit. De vertrekken en pisbakken worden niet op tijd gekuischt en ontsmet, de koer van de school is niet altijd geplaveid en wordt dikwijls bij regentijd een echte modderpoel ; er is niet altijd gelegenheid voor de kinderen, wanneer het regent, onder een afdak te schuilen. Zeer dikwijls, dat geven we toe, kan de onderwijzer daar niet veel aan doen ; maar zou hij bij de gemeenteoverheid of de overheid der school, nog meer dan hij het nu doet, niet kunnen aandringen tot verbetering daarvoor ? Zou hij voor geene stipte reinheid kunnen zorgen ? Zou hij niet soms de handen en ook de voeten kunnen doen wasschen aan de kinderen ?

Maar zeer zeker kan in dit opzicht meer gedaan worden door de gemeentebesturen of door de oversten van vrije scholen.

En benevens dit al, zouden we hier ook nog hunne aandacht willen vestigen op het regelmatig onderzoek der kinderen door den geneesheer. Verscheidene malen in 't jaar zou de geneesheer naar de scholen moeten komen, en zou hij daar, afzonderlijk natuurlijk, elk kind moeten onderzoeken, om te zien of er aan den onderwijzer of aan de ouders van het kind over het kind niet moet gesproken worden. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat een kind min wel oplet, ten achter is, omdat het b. v. polijpen heeft in den neus, en daardoor slechter hoort ? Hoe dikwijls hebben niet de kinderen iets aan de oogen, of zijn er geen kinderen die niet zouden mogen naar de school gezonden worden omdat ze b. v. besmettelijke slepende ziekten hebben ? Op dit alles zou de geneesheer kunnen wijzen. En kwam hij ook somtijds in de school, zeker is het wel dat de gezondheidstoestanden daar, waar we zoeven hebben over gesproken, door hem zouden aangeklaagd worden en dat er alzoo verbetering komen zou.

Mochte de nieuwe schoolwet hierin ook een stap vooruitgaan !

De Hulponderwijzer, 15 Sept. 1912.

De Duurte der Haver

De tegenwoordige overdreven prijzen der haver, verhoogen aanzienlijk de onderhoudskosten van het paard, en meer en meer denkt men er aan, dit graan, ten minste gedeeltelijk door andere minder dure voeders te vervangen.

M. Max Rasquin, landbouwkunde van den Staat, schrijft daarover als volgt, in zijn boek « Het Belgische Trekpaard — Zijne rationneele voeding » :

« Zoodra de prijs der haver de samenstelling van een goedkoop rantsoen belet, moet men onderzoeken, hoe men een gedeelte van dit voeder door goed gekozen surrogaten vervangen kan.

« Deze vervanging op eene rationneele wijze » gedaan, kan best geschieden, en wordt overigens » reeds in vele stellen aangewend.

Ziehier daarom'trent het gedacht van eenen welgekende franschen schrijver M. Grandeau :

« Te lang miskend geweest door de kweekers, » is het principieel der vervanging van een voeder » door een ander, zoolang men wel te verstaan » dezelfde voedende waarde der stoffen behoudt » waarvan het rantsoen samengesteld is, en dit » principieel is de zekerste basis geworden van de » rationneele voeding.

« Men is verwonderd, als men er een weinig » over denkt, van den tegenstand dat het principieel » der vervanging ontmoet heeft en nog ontmoet, » zelfs bij kundige menschen.

« Talrijk zijn ze nog, bijzonder voor wat het » paard betreft, deze die verklaren dat de haver, » het stroo, het hooi, de eenige voeders zijn die » het dier onderhouden kunnen, en het de noodige » kracht geven voor het hard werk dat men er » van verlangt.

« Dat zij die nog zoo denken, in andere streken » rondzien ; zij zullen bemerken dat de Araben » hunne paarden met gerst-voeden om meer kracht » en snelheid te bekomen ; dat de Italianen hun » de voedende eigenschappen der karoëbe en der » paardeboonen aanprijzen ; dat de Mexikanen hun » een rantsoen toonen uitsluitelijk van maïs samen- » gesteld, enz, enz.

« In het algemeen kan men een goed rantsoen » samenstellen met alle soorten van voeders, zoo- » lang liet in zijn geheel eene voldoende hoeveel- » heid der drij voedende eenheden inhoud : eiwit, » vet en koolhydraten : men moet het paard er » slechts langzamerhand aan gewennen.

« Maar indien men aanneemt dat alle voedende » principiepen kunnen bijdragen tot de voortbrenging » der kracht, weet men heden dat zij slechts eene » bron van spierkracht zijn in evenredigheid van den » suiker of glycogene die zij voortbrengen, door » hunne verandering in het lichaam.

« De gedeeltelijke vervanging der haver door een » suikervoeder is dus gansch aangewezen ; mits het » rationneel samengesteld zij, en dezelfde krachtwaar- » de bezit zoals het voeder " **Sucrema** ; ; men » gelieve dit voeder echter niet te verwarren met » andere gelijkaardige maar ook veel minderwaardige » produkten.

« Op deze wijze brengt men in het voeder het » bijzonderste element voor de voortbrenging der » spierkracht, en men vermindert merklijk den prijs » van het rantsoen, hetwelk terzelfdertijd de kost- » baarste hygienieke eigenschappen verkrijgt ; deze » eigenschappen hebben daarbij den gelukkigsten » invloed op de gezondheid der dieren.

P. J. VORSELMANS
Landbouwingenieur
BRECHT (Antwerpen)

Stadsnieuws

De Dr Robert Gits, die op staatskosten gedurende zes maanden zijne studiën voortzette te Milaan en slechts sedert eenige dagen in België terugkeerde heeft zijn voorlaatste examen bij de Hoogeschool van Leuven, met onderscheiding afgeleid.

Aan den toekomstigen jongen advocaat, bieden wij onze beste gelukwensen.

In het staatsblad verschenen deze week de benoemingen der Voorzitters en Schrijvers der Werkrechtscraden.

Te Schaarbeek, de grootste gemeente van 't land — zij telt immers meer dan 80,000 inwoners — werd onze stadsgenoot, de heer Cyrille Gits-T'Sjoen als Voorzitter van den Werkrechtscraad benoemd. Proficiat, Cyrille !

Zaal Flandria — Iseghem — GROOT CONCERT

gegeven door den Kunstkring « DE ALBRECHT RODENBACHVRIENDEN » met de talentvolle medewerking van Meijuffer *Hyacinthe Slingeneyer*, violoniste, leeraarster aan het Conservatorium van Gent, Meijuffer *Georgine Kielmoës*, kunstzangeres, en Meijuffer *Germaine Impe*, pianiste,

Op Zondag 13 October aanstaande om 3 1/2 ure zeer stipt.

FEESTWIJZER :

- EERSTE DEEL.
1. *Romance in fa*, BEETHOVEN voor viool door Jufvr. H. Slingeneyer.
  2. *Aria uit de « Schepping »* HAYDN door Jufvr. G. Kielmoës
  3. *Bohémienne*, voor viool, VIEUXTEMPS door Jufvr. H. Slingeneyer.
  4. *Aria uit « Les Noes de Figaro »* door Jufvr. G. Kielmoës. MOZART

- TWEEDE DEEL.
1. *Romance*, voor viool, SVENDSEN door Jufvr. H. Slingeneyer.
  2. *Ik lees in uwē oogen zoo geern*, door Jufvr. G. Kielmoës. VAN DUYSSE
  3. *Scène de Ballet*, voor viool DE BÉRIOT door Jufvr. H. Slingeneyer.
- Klavierbegeleiding door Juf. G. Impe.
- Plaatsen : Eerste 2 fr. ; Tweede 1 fr.
- Kaarten te bekomen in Flandria.

Chocolat Martougin
DEN BESTEN

EEN EN ANDER

Vlaamsche Hoogeschool.

Een voor de Vlamingen gelukkig gerucht is in omloop : 't schijnt dat de regeering van zin is een in der minne geschikt ontwerp op te maken tot het hervormen der hogeschool van Gent in Vlaamsche hogeschool. Een groot getal volksvertegenwoordigers zou dergelijke verandering gunstig zijn en zich tot de verwezentlijking dier hervorming ernstig bezig houden.

In den Post.

In het jaar 1910 heeft het postbestuur in ons land niet min dan 399,525 brieven en postkaarten in de scheurmand moeten werpen, omdat er onnauwkeurige of zelfs in het geheel geen adressen op stonden en er geen de minste aanduiding van den schrijver of den bestemming op te vinden was. Zulke brieven en postkaarten worden een jaar lang bewaard en dan verbrand.

Paarden in België.

Blijkens de laatste opgemaakte statistiek zouden er in België 271,527 paarden zijn, het zij 4 per honderd inwoners.

Henegouwen heeft er het meest : 53,000. Dan volgen Brabant, met 42,000 ; West-Vlaanderen, met 35,000 ; Namen, Oost-Vlaanderen, Luxemburg, Antwerpen en Limburg.

Er worden jaarlijks in België 45,000 veulens geboren, zoodat niet mag gezegd worden dat de republiek der schimmels met ontvolking is bedreigd.

Runderen.

Zou men willen gelooven dat, alhoewel het niet schijnt, in België genoeg runderen aanwezig om elk gezin zijn koeien te schenken. Inderdaad, men treft er 1,420,976 aan, wat zowat 22 koppen voor 100 inwoners maakt.

Ditmaal staat Oost-Vlaanderen aan de spits met 224,700 eenheden en Limburg komt achteraan met 105,217 koppen.

Naast het rundras tellen men ook nog 1,163,133 zwijnen, 241,045 bokken en geiten, terwijl er anderzijds slechts 6,915 ezels in het land te vinden zijn.

De slachtoffers der vliegkunst.

Sedert 18 September 1908, toen de Amerikaanse luitenant Selfridge in eene vlucht met Orville Wright gedood werd, hebben reeds 204 vliegers hunne koenheid met den dood moeten bekoopen. In 1909 waren er 4 dooden, in 1910 waren er 29, in 1911 krom het getal slachtoffers tot 77 en dees jaar zijn er reeds 95 dodelijke ongelukken gebeurd.

De kinderrechtscraden.

De minister van justicie heeft besloten dat de kinderrechtscraden zullen hebben in al de Weldadigheidsgestichten van den Staat. Zij zullen eene lijst ontvangen van al de instellingen en bijzondere huizen waar de kinderen mogen geplaatst worden.

Kinderkamers op de spoorwegen.

Op de Amerikaanse spoorwegen wordt sedert eenigen tijd een nieuw soort van wagon gebruikt, namelijk een « Nurserey-Car », het is te zeggen een kinderkamerwagon, waar de kinderen alle mogelijke gemak zullen genieten. De wagon bestaat uit eene eetkamer, eene toiletkamer, eene badkamer en eene groote plaats waar een half dozijn kinderbedden en wiegen staan. De kleinen mogen daar gedurende de reis ongestoord spelen. De vloer is met een zacht tapijt bedekt en de wanden zijn met watten kussens bekleed, zoodat de kinderen zich niet kunnen kwetsen met te vallen. Eene bijzondere kindermid is gelast om op de kleinen te passen en deze te verzorgen ; de grooten eten in de spijskamer, de anderen krijgen melk.

Een kostbare steen.

Een Turksche mijnwerker heeft in eene groef van edelgesteenten in den staat Minas Geraes, Brazilië, een smaragd gevonden, de grootste tot nu toe bekend, 48,5 centimeters lang, 40 à 42 centimeters dik en wegende 10 1/2 kilos.

De steen is buitengewoon helder en doorschijnend. De gelukkige vinder heeft er 125,000 frank voor gekregen.

STEECT WEL DEZE WAARHEID IN UW HOOFD.

Eene verwaarloosde valing zet zich over van den eenen mensch aan den anderen en is gevaarlijk en zelfs dodelijk voor onderlingen. Daarom moeten wij ons er zoo spoedig mogelijk van genezen. De beste, ja wij mogen zeggen, eenigste remedie die u voldoende geeft, is de *Stroop Depraetere*. Dit is een wetenschappelijk produkt, dat door de Doktors zelfs genomen wordt. *Prijs 2 franken*, in alle apotheken namelijk te ISEGHEM bij MM. A. Rodenbach en J. Verhamme.

Sterfgeval.

De heer Alfons Carlier-Andries, Provinciaalraadslid en Schepene der stad Rousselare, is Dinsdag aldaar overleden.

In zijne politieke loopbaan heeft de heer Carlier altijd de belangen zijner stad ten eerste ter herte genomen. Hij was een der eerste en bijzonderste voorstanders van de overname der IJzerenwegen van de « Vlaanders » door den Staat en der verbinding van Rousselare door eene vaart met de zee.

Over beide onderwerpen sprak de verdienstvolle overledene menige krachtige redevoering uit in den gouvraad. Het eerste ontwerp heeft de Heer Carlier het geluk gehad binst zijn leven te zien verwezenlijken en aan de feesten der inhuldiging in 1907 te kunnen deelnemen.

De overledene was ridder der Leopoldsoververeerd met de herinneringsmedaille van Z. M. Leopold II.

Priesterlijke Benoemingen

BISDOM BRUGGE. — De Z. E. H. Vande Velde, bestuurder van het engelsch klooster te Brugge, is eerekanunnik benoemd van het kapittel der kathedraal.

Zijn pastoor benoemd, te Ledeghem, de E. H. Lagace, pastoor te Westcapelle; te Westcapelle, de E. H. D'Hertoge pastoor te Zande, te Zande, de E. H. Cappelle onderpastoor te Vladslool.

Eene dievenbende verrast

De held der opzienbarende zaak De Graeve aangehouden

Men zal zich voorzeker nog wel de opschuddingwekkende zaak der gebroeders De Graeve herinneren, door een tooneelstuk voor het nagerecht bewaard.

De gebroeders Leonce en Eugene Rorique, De Graeve werden destijds beficht den kapitein en een deel der bemanning van het visscherschip « Nihoraiti » vermoord te hebben; zij werden beiden in Frankrijk tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld.

De voorwaarden, waarin de veroordeeling plaats had, de broosheid der getuigenissen en langs een anderen kant het onbetwistbaar moedig karakter, dat deze twee mannen in menige omstandigheden aan den dag hadden gelegd, wekten de deelneming op van talrijke personen. Een comiteit kwam te Brussel tot stand en ondernam een fellen strijd om zooniet de herziening van het proces, doch ten minste de genade der veroordeelden te bekomen.

De oudste der broeders, Leonce, stierf op de galei. Eugene bevond zich sedert negen jaren op de galei van Nieuw Caledonie, toen hij genade bekam van den President der Fransche republiek. De vrijgelaten gevangene, afkomstig van Oostende, waar hij in 1865 het levenslicht zag, keerde terug naar België, waar hij zich kwam vestigen. Hij oefende verscheidene beroepen uit, doch gelukte er slechts in genoeg te winnen om heel bescheiden te leven. Hij besloot dan ook met zijne vrouw en zijn kind naar Venezuela te vertrekken.

En thans heeft men hem aangehouden als hoofd eener dievenbende.

De Graeve was te Brussel gevestigd met zijn huisgezin. Tot op 31 Juli laatst was hij bediende in de verzendingsafdeeling van een blad. Hij verliet zijne betrekking om, zoo zegde hij, naar Amerika te vertrekken, waar hij reeds eenigen tijd verbleven had. Hij verkocht nu onlangs zijne meubels en schafte zich overtochtbiljetten voor Amerika aan, voor hem en zijne familie.

De politie had echter vernomen dat men zinnens was den schat van St-Aubin, in de hoofdkerk van Namen, te stelen. Zij wist de kerels, die de diefte zouden plegen, af te luisteren. De schat, waarop de booswichten het gemunt hadden, bestaat uit edelgesteenten, ter waarde van 4 miljoen. De schurken zouden chloroform en Brownings-revolvers medenemen, en de kosten onschadelijk maken. De aanslag zou op 30 September, tusschen middag en 1 ure, gepleegd worden.

Maar de politie hield nu Dinsdag morgen De Graeve op zijn bed aan. Nevens hem lag een geladen revolver, waarvan hij zich niet kon bedienen. Hij werd opgesloten.

Verraden

De stoutmoedige onderneming werd verraden. Over ongeveer vijf weken vernam de rechterlijke politie dat een belangrijke diefstal moest gepleegd worden in eene kerk uit den omtrek van Leuven of Mechelen. Men gelukte er niet in, ondanks de ieverigste opsporingen, de juiste plaats te ontdekken, waar de diefstal moest gepleegd worden. Doch eenige dagen geleden vernam men bij toeval dat een persoon, die verscheiden talen sprak en verklaarde Amerikaan te zijn, doch die in werkelijkheid niemand anders was dan Eugene De Graeve, zich in betrekking gesteld met een kerel der Nijverheidskaai en gesproken had van eenen schoonen slag, die er te doen was in de St Aubinker. De Graeve was vergezeld van zekeren Leonce C..., automobielgeleider, wonende De Launostraat, te St-Jans-Molenbeek.

Toen de zoogezegde Amerikaan en den autovoerder Victor D... verlieten, bedreigde de eerste hem met den dood, als hij hen durfde verraden, en om D... meer schrik aan te jagen, haalde hij uit een breed gordel een Browning-revolver te voorschijn en hield hem zijn medeplichtige voor het gelaat. 's Anderendaags 's avonds kwamen De Graeve, de autoleider en Victor D..., met nog twee andere

medeplichtigen, samen in eene herberg van den Bergschenen steenweg, om er de noodige schikkingen te nemen. Het onderhoud duurde lang.

De Graeve zet zijn plan uiteen

De Graeve bekende dan dat het museum der kerk van St Aubin te Namen was, dat hij wilde plunderen. « Het zal heel gemakkelijk gaan, verklaarde hij. Maandag morgen, om 8 ure, zullen wij achter het Jubelpark bijeenkomen. Leonce C... zal er ons wachten met zijn auto. Ik zal per rijwiel aankomen en men zal het machien dan aan den auto vastmaken. Elkeen moet zijn revolver bij zich hebben en ik zal mijn Browning medenemen. Leonce en ik zullen insgelijks voorzien zijn van koorden, van een flesche chloroform, van zwarte zeep om de ruiten te bestrijken en van eene valies, om den buit in mede te nemen. Ik gelast mij met den kosten en zal spoedig met hem gedaan hebben, want hij is oud en ziekelijk. Maar Leonce moet mij vergezellen, want men kan nooit weten wat er kan voorvallen. Ik ben evenwel tot alles in staat. Moest er ons iemand komen storen, ik zou hem neerschieten en mij dan misschien zelfmoorden.

« Ik heb, alhoewel onschuldig, negen jaar doorgebracht op de galei. Gij kent allen mijne geschiedenis; er is zelfs een tooneelstuk van gemaakt. Het is daar, tusschen mijn gezellen der galei, dat ik geleerd heb hoe men groote diefstallen pleegt. Tot nu toe heeft elkeen mij als een ongelukkige beschouwd; elkeen heeft mij beklagd. Lukt onze zaak, dan zullen wij rijk zijn en eerlijk deelen. Misslukt zij daarentegen, zooveel te erger, eens dood mag men van mij zeggen dat ik een ellending ben. Terwijl ik en Leonce dan den koster onschadelijk maken en de juwelen stelen, zullen de anderen buiten de wacht houden en onzen uitgang beschermen. Wij zullen onmiddellijk in den auto springen en in volle vaart naar Brussel rijden, waar den buit zal verdeeld worden ».

Nadat alles alzoo geregeld was, scheidden de medeplichtigen, na beloofd te hebben allen op hunnen post te zullen zijn. Zaterdag avond, rond 5 ure, begaf zich Eugene De Graeve naar Namen, om er een laatste maal de kathedraal en den omtrek te bestudeeren.

Het onderzoek

De parketten van Brussel en Namen, verwittigd, traden onmiddellijk handelend op.

Terwijl te Brussel het onderzoek druk geleid werd, bewaakten agenten in burgerkleeding den schat van St Aubin.

Vertrek uitgesteld.

Maandag morgen, om 8 ure, kwamen de boosdoeners te samen achter het Jubelpark te Brussel. De Graeve kwam er per veld aan. Aan de stuurstang had hij een pakje vastgemaakt, waarin de koordstak om den koster te binden, zeep en een flesche chloroform. Doch groot was de teleurstelling van den aanvoeder der bende, toen hij bemerkte dat de twee jongste leden der bende elk een bruin kostuum hadden aangetrokken en bijgevolg goed te herkennen waren. Hij verborg hun zijne misnoegdheid niet. De twee jongelingen, die thans zoo zeer niet meer genegen waren om aan den diefstal deel te nemen, drukten eenige vrees uit. Eugene De Graeve wellicht denkend dat hij verraden was, trok zijn revolver en riep: « Pas op, zoo een uwer mij durft verraden, mijn revolver zal hem niet sparen ». Hij deed het nog ongeladen wapen voor zijne verschrikte medeplichtigen werken.

« Heden, ging hij voort, zal de slag niet gedaan worden. Ik zal het later doen, maar met andere mannen dan gij, want gij zijt allen platbroeken. Maar ik eisch dat een uwer zich heden naar Namen begeve, om te zien of de kathedraal niet bewaakt wordt door de politie ».

De Graeve bond zijn rijwiel aan den auto en nam met den stoker en een der jongelingen erin plaats. Eenige minuten later stopte men voor de Luxemburgstatie. Leonce C... nam een koopman van den jongeling, die zich naar Namen moest begeven en daar deze geen geld had om onderweg eten te kopen, gaf hij hem nog twee frank.

Aangehouden

Deze jongeling volbracht zijne zending, doch zijne houding wekte de aandacht op der politiebedienden die de kerk bewaakten. Hij werd aangehouden en naar het politiebureau geleid, waar hij erkend werd. Men bevond zich in tegenwoordigheid van een genaamden Louis D... wonende Savooistraat te Brussel. Inlichtingen werden gevraagd aan de politie van Brussel, doch daar er geene enkele overtreding bestond ten laste van den aangehouden werd deze terug in vrijheid gesteld.

Nieuwe aanhoudingen

Intusschentijd werden aanhoudingsmandaten afgeleverd ten laste van Eugene De Graeve, C... en zekeren D... Dinsdag morgen werden alle drie aangehouden. In de woning van De Graeve vond men een revolver, een bokkijzer en nieuwe koorden, die moesten dienen om den koster te binden.

Bij C... vond men insgelijks een geladen revolver, 24 kardoezen, een mes en bruine zeep, die moest dienen om op de ruiten te strijken. De drie mannen werden naar het parket geleid. De Graeve loochende voor iets in de zaak betrokken te zijn, doch de andere deden volledige bekentenissen. Eenige uren later werd D... terug aangehouden en ditmaal opgesloten.

De aangehouden

De drie aangehouden zijn: G. Dewael, schoenmaker, 19 jaar oud, wonende Bronstraat te St-Gilles; Louis Debruyne, 21 jaar oud, ook schoenmaker, wonende Gustaf De Smetstraat, te St-Gilles en Leonce Claessens geboren te Oostende in 1878 automobielgeleider, wonende De Lanoystraat, te St-Jans-Molenbeek.

Wat de familie zegt

De vrouw van de Graeve kan aan de plichtigheid van haar man niet gelooven.

Zijne familie kan dit ook niet; maar een zijner zusters verklaarde dat hij soms wel aan ijfhoofdigheid leed.

Bekentenissen

Er wordt beweerd dat de aangehouden bekentenissen zouden gedaan hebben.

Ontvluchting van de Barones van Coehoorn

Over twee maanden was eene Hollandse barones Coehoorn genaamd in het Osborne-Hotel te Oostende afgestapt in gezelschap van haren koetsier, waar zij onverwachts door twee Hollandse detective met behulp der Oostendse politie vastgegrepen en in een auto geduwd en naar het krankzinnig gesticht van Fort-Jaco bij Brussel gevoerd werd.

Haren advocaat M. Dujardin van Oostende had alle middelen aangewend om hare vrijheid te bekomen, daar hij wel overtuigd was dat zij niet krankzinnig was, doch niets kon baten, de jonge barones was en bleef opgesloten.

Zondag echter heeft zij kunnen ontsnappen en in auto de fransche grens bereiken, waar haren advocaat M. Dejardin van den minister van Rechtwezen de zekerheid gegeven is dat Jufvrouw van Coehoorn in Frankrijk niets te vreezen heeft.

Intusschen is hier ook gerechtelijk onderzoek ingesteld. Hopen wij dat de uitslagen ervan bevredigend zullen zijn voor iedereen en recht zullen laten wederbaren aan wie recht toekomt.

Burgerstand van Iseghem

GEBOORTEN :

305 Antoine Roose, z. v. Joseph en Emelie Maes, Rousselarestr. — 306 Gaston Verhoeve, z. v. Jules en Marie Vandenbergh, Winkelhoek. — 307 Rachel Vansteenkiste, d. v. Adolf en Helena Demeester, Mandelstr. — 308 Rachel Coucke, d. v. Jules en Marie Dewulf, Mandelstr. — 309 Robert Vandevoorde, z. v. Medard en Elvira Neyrinck, Gentstr. — 310 Michel Corteville, z. v. Alfons en Juliana Seynaeve, Meenenstr. — 311 Walter Biliel, z. v. Ivo en Silvie Delannoy, Groote Markt. — 312 Emiel Vandeputte, z. v. Leon en Valerie Demeurisse, Meenenstr. — 313 André Tack, z. v. Alberic en Celina Sabbe, Kregelstraat.

OVERLIJDENS :

194 Maria Rosiers, 7 d., d. v. Emiel en Maria Corteville, Meenstr. — 195 Germain Debruyne, 6 1/2 m., z. v. Cypriel en Malvina Poulon, Zeve-cote. — 196 Ursula Verstraete, 83 j., d. v. Bernard en Eugenia Vanpoucke, Oudenmanhuis. — 197 Amelia Kesteloot, 14 j., d. v. Bernard en Sidonie Christiaens, Rousselarestr.

HUWELIJKEN :

77 Rodolf Hochepeid, 23 j., schoensnijder, van Emelghem, en Clotilde Dewulf, 24 j., borstelmaakt.

Vermakelijkheden

— Zondag 6 October, TAARTEBAK ter herberg *Klein Kasteelken*, bij Vantiegghem, Rousselarestr.

— Zondag 13 October, TAARTEBAK ter herberg *Café Commerce*, bij A. Sevenoo-Goethals, Rousselarestr.

CINEMA-PALEIS

Zaal Flandria -- Iseghem

Het beheer van het Cinema-Paleis bidt ons aan zijne geëerde bezoekers zijnen diepsten spijt uit te drukken wegens het ongeval dat Zondag laatst belet heeft de vertooning voor te zetten.

Een nieuw en prachtig tuig, komende uit de werkhuizen van het vermaard huis PATHÉ van Parijs, is geplaatst geweest in vervanging van het oude. Nu mogen wij verzekeren dat de lichtprenten allerfijnst zullen weergegeven zijn en dat de trillingen onzichtbaar geworden zijn.

Alle Zondagen, om 3 ure (uitgenomen op 13 October) aan halve prijs, Namiddag-Voorstelling voor kinderen.

Den Zondag en den Maandag, om 8 1/2 ure, *Luisterlijke Avondvoorstelling*, met een telkens hernieuwd programma.

Prijzen der plaatsen :

Namiddagvoorstellingen : fr. 0.50 — 0.25
Avondvoorstellingen : fr. 1 — 0.50 — 0.30

ELIXIR D'ANVERS

Goed van smaak

Goed voor de maag

BALSAM

ZUIVER WIJN OP KINA

Eetlustwekkend — Krachtherstellend bij uitmuntendheid.

Mag in alle Hôtels en Herbergen verkocht worden, zonder vergunningsrecht.

Vraagt vooral

Champagne F. BOUCLIER PÈRE & FILS, Reims

't is den besten en bestkoopsten.

Voor den Groothandel, wend U tot den algemeenen agent der Vlaanders

EMILE VYNCKE-LOWIE

Elixir d'Anvers — ROUSSELARE.

Scheepvaart van Iseghem

van 28 Sept. tot 5 October

Agnel, met kolen voor W^e Al. Vandewalle, — *Le jeune François*, met brabantisch goed voor W^e Al. Vandewalle, — *Energie*, met borstelstokken voor Ch. Daenens en J. Debosschere, Emelghem, — *Céline*, met kruidenierswaren voor verscheidene.

Marktprijzen

ISEGHEM			
<i>Suikerijboonen</i>	5 Oct.	28 Sept.	
Beschikbare wagon	14 25	14 75	
» schip	17 50	15 —	
Nieuwe groeite wagon	16 —	16 —	
» schip	16 25	16 25	
<i>Meststoffen</i> , 3 Oct.			
Sodanitraat beschikbaar	Oostende	27 25	
Zwavelzuren ammoniak		37 00	
5 October.			
Boter de kilo		3 40	3 20
Eieren de 26		3 20	3 30

ROUSSELARE 4 Oct.				24 Sept.	
Oude Tarwe	19 50	20 50	20 —	21 —	
Roode	18 50	19 50	19 —	19 50	
Rogge	17 —	18 —	18 —	18 50	
Haver	22 —	23 —	22 —	23 —	
Boonen	22 50	23 50	22 50	23 —	
Aardappels	7	8 —	7 —	7 50	
Boter per kilo	3 20	3 30	3 40	3 30	
Eiers per 25	3 60	3 70	3 40	3 50	
Koolzaadolie 100k.	71 —		71 —		
Lijnzaadolie »	76 —		75 75		
Vigens	19 —	39 —	18 —	38 —	

<i>Suikerijboonen</i>			
Besch. wagon		15 —	14 75
» schip		15 25	15 —
Nieuwe groeite, wagon		14 25	16 —
» schip		14 50	16 25

KORTRIJK 23 Sept.				30 Sept.	
Tarwe	20 50		20 25		
Rogge	18 —		18 50		
Haver	22 50		22 —		
Koolzaadolie 100 kil.	71 —		71 —		
Lijnzaadolie »	76 —		73 50		
Aardappels »	5 —		5 —		
Boter per kilo	3 35		3 35		
Eiers per 26	3 60		3 20		

<i>Meststoffen</i> , 30 Sept.			
Sodanitraat beschikbaar —	Oostende	27.50	
Zwavelzuren Ammoniak		37.35	

BERICHT aan de Heeren Ondernemers

Teekeningen en conditiën voor uitvoering van de werken binnen het huis van mijnheer *Camille Vanden Berghe*, nijveraar in stad, zullen te beginnen van Vrijdag 4 tot Vrijdag 11 October, ter inzage der liefhebbers liggen, ten bureele der fabriek van de Heeren VANDEN BERGHE, gelegen langs den Vaart.

Voor verdere inlichtingen zich te begeven bij d'heer **JULES VERCOUTERE**, **boekhandelaar in Stad**.

Iseghem, 27 September 1912.

Tandpijn

De hevigste Tandpijn wordt oogenblikkelijk en volkomen genezen door den **DENTOGÈNE**.

Door het gebruik van den **DENTOGÈNE** voorkomt men mondgezwellen en ontsteking van het tandvleesch. Geene tanden moeten meer uitgetrokken worden; geene pijn meer gevoelt men nog onder het eten.

Laat u niet bedriegen door gevaarlijke en ondoelmatige namaakfels. Alleen de **DENTOGÈNE** is door de geneesheeren aangeraden en aanbevolen. Eischt dus de ware

DENTOGÈNE

voor 1,25 fr. te koop in alle apotheken.

TE ISEGHEM :

MM. A. RODENBACH en J. VERHAMME.

OPENBARE VERKOOPING
VAN
VIJF WOONHUIZEN

waaronder twee herbergen
— te ISEGHEM —

De Notaris **LE CORBESIER** te Isegheem, daartoe benoemd bij vonnis der Rechtbank van eersten aanleg te Kortrijk van den 18 Augusti 1912, zal, ten overstaan van den heer Vrederechter des kantons Isegheem, overgaan tot de openbare verkoop van de volgende onroerende goederen :

Eerste Koop : EEN WOONHUIS dienende voor herberg, genoemd « Cercle Sportif », hebbende beneden groote drinkzaal, keuken en waschkeuken, boven groote zaal en vier slaapkamers, erve en koer, groot 2 aren 03 centiaren, staande en gelegen te Isegheem, ten westkante der Nieuwstraat ; in het kadaster bekend sectie A, nummer 841A, gebruikt door Florent Deblauwe, tot den 1 Januari 1913, mits 450 fr. bij jare, boven de grondlasten.

Ingesteld 8,750 fr.

Tweede Koop : EEN WOONHUIS hebbende beneden voorkamer, eetplaats, keuken en waschkeuken, boven vier slaapkamers en werkplaats, erve, koer en hof, groot 1 are 98 centiaren, staande en gelegen te Isegheem, ten zuidkante der Hondstr. ; in het kadaster bekend sectie A, nummer 750D ; gebruikt door Adolf Gryspeerdt, tot den 1 Mei 1913, mits 225 fr. bij jare, boven de grondlasten.

Ingesteld 4,250 fr.

Derde Koop : EEN WOONHUIS hebbende beneden voorkamer, keuken, veranda en waschkeuken, boven twee slaapkamers, erve, koer en hof, groot 1 are 15 centiaren, staande en gelegen te Isegheem, west aan den tweeden koop ; in het kadaster bekend sectie A, nummer 750E ; gebruikt door Alfons Naessens, tot 1 November 1912, mits 168 fr. bij jare, boven de grondlasten.

Ingesteld 3,000 fr.

Vierde Koop : EEN WOONHUIS dienende voor herberg, genoemd « Burgerswelzijn », hebbende beneden drinkzaal, keuken, waschkeuken en bakkerij, boven groote zaal, twee slaapkamers en bloemzolder, erve, koer en hof, groot 2 aren 79 centiaren, staande en gelegen te Isegheem, ten noordkante der Kruisplaats ; in het kadaster bekend sectie D, nummers 985G en 985I ; gebruikt met de bolletra, die zich grootendeels op koop vijf bevindt, door Charles Blomme, tot den 1 Januari 1917, mits 264 fr. bij jare, boven de grondlasten.

Met het eindigen van den pacht van Ch. Blomme, zal de koper van koopen vier van hem moeten overnemen, mits 1000 fr. den bakkersoven en de overdekte bolletra, welke hem toebehooren.

Ingesteld 3,700 fr.

Vijfde Koop : EEN WOONHUIS hebbende beneden winkel, eetplaats, en keuken, boven twee slaapkamers, erve, koer en hof, groot 2 aren 23 centiaren, staande en gelegen te Isegheem, west aan den vierden koop ; in het kadaster bekend sectie D, nummer 985H ; gebruikt door Valère Vansteenkiste, mits 15 fr. te maande, en een deel van de erve door Charles Blomme als hierboven gezeld is.

Ingesteld 2,600 fr.

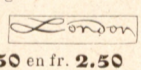
ZITDAG :

OVERSLAG op Dinsdag 15 Oktober 1912, telkens om 3 des namiddags, te ISEGHEM, ter zaal van het Vrederegerecht, in *Den Hert*, Marktstraat.

**Geen Grijs Haar
MEER!!!**

« De Nieuwe London » doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals:

In flacons van fr. 1,50 en fr. 2,50
Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon

Te koop bij Apothekers, Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels
In 't groot: Parfumerie D' Saip, Wachtebeke (Belgie)

ELIXIR CANROBERT

ferrugineux, antichlorotique, tonique apéritif.

De **Elixir Canrobert** bevat alleen de noodige bestanddeelen om het bloed zijne volledige kracht te verschaffen.

De **Elixir Canrobert** is zeer aangenaam van smaak, en wordt door kinders zoowel als door volwassenen, gretig en zonder schade ingenomen.

De **Elixir Canrobert** is een uitstekend middel voor het verzachten der pijn in de zij, en hertkloppingen, die den longlijder zeer afmartelen.

De **Elixir Canrobert**, door zachte doch gedurig aanhoudende werking om het bloed te zuiveren en te versterken, is ook best geschikt voor Maaglijders welke altijd hierdoor eene onmiddellijke beternis ondervinden, en bij voortdurend gebruik volkomen genezen worden.

Prijs der flesch : 3 fr. 75.

BALSEMPERELS

Beste geneesmiddel tegen allerhande geheime ziekten en kwalen der waterorganen.

3,00 fr. de doos.

BORSTSIROOP : 1 fr. 50 de flesch.

Zenuwpoeders tegen tand- en hoofdpijn

1 fr. 50 de doos.

Te bekomen bij **JOSEPH VERHAMME**, apotheker
Marktstraat, ISEGHEM

WOONHUIZEN

TE HUREN

I.

Om aanstonds in pacht te komen
HERBERG : Bloemendael, langs de vaart.

Zich te begeven bij :

VERSTRAETE-VAN LAUWE
STATIESTRAAT, ISEGHEM.

A. De Bie-Bourgeois

MEESTER-KLEERMAKER

voor Heeren en Damen

MARKTSTRAAT, ISEGHEM
Groote keus van Engelsche stoffen

Laatst: Nieuwigheid — Genadige Prijzen

Huis van eerste orde

ROUWKOSTUMEN IN 24 UREN.

's Morgends, met de koffie, neem ik mijn allerbest

**STANDAERT
PILLEKEN**

en gedurende den dag neem ik van tijd tot tijd eene van

STANDAERT'S BORSTTABLETTEN

Met deze twee voortreffelijke remediën, nooit geen SLIJM, nooit geene GAL meer! Ik bekommer mij niet om de besmettelijke ziekten noch het slechtste winterweer.

Te Isegheem te verkrijgen in de Apothekerijen Rodenbach en Verhamme.

Zeep DADA

Het stuk 0,75

Werkdiligheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidandoeningen. De beste voor het behoud eener frissche gelaatskleur.

Crème DADA

Tube 0,75

Onfeilbaar voor de genezing van kloven, maakt de huid blank IN EEN NACHT.

Poeder DADA

De doos 2,50

Allerfijnst, en op 't gelaat blijven ; onontbeerlijk voor elke toilettafel.

Wordt verkocht te Isegheem
Apotheek **RODENBACH**
Coiffeur **VANDENDRIESSCHE**

GUSTAAF VANDEPUTTE

COIFFEUR

Statieplaats, ISEGHEM

Beveelt zich aan voor het maken van alle slach van **HAARWERK**.

Herstelling en Vernieuwing met uitgevallen Haar.

Ijdele Cigarenkistjes

TE KOOP

ten bureele van dit blad.

Roode Pillen

L. DUPUIS, JUMET.

Indien gij slecht slaapt en dat uwe nachten verontrust zijn door bange droomen ;

Indien gij zenuwachtig zijt ;

Indien uwe maag niet trekt ;

Indien eetlust u ontbreekt ;

Indien gij gekweld zijt door :

Eene bittere mond,

Eene vuile tong,

Een riekenden adem,

Zuur en slechte spijsvertering,

Hoofdpijn, oorgeronk, duizeligheid,

Brand, verstopping, onzuiver bloed en schele hoofdpijn,

Aarzelt niet! Neem ROODE PILLEN

Zij zuiveren zacht het lichaam ;

Zij verjagen, zonder pijn, gal en slijmen ;

Zij zuiveren het bloed tot in de verste aderen.

In den keertijd helpen zij de Vrouwen, verkloeken haar, en beletten alle ongesteltenissen.

1.25 Fr. de doos ; 0.75 fr. de halve doos.

TE VERKRIJGEN BIJ :

J. VERHAMME en **A. RODENBACH**,
Apothekers, ISEGHEM.

SUCREMA

De beste Vee melasse Paarden voeders voor Verkens

VOORDEELEN : Spaarzaamheid, gezondheid, hoogste opbrengst. De **SUCREMA** prikelt den eetlust, werkt zeer gunstig op de melk en boterafzondering, mest spoedig ; geeft aan de peerden eene maximum geschiktheid tot oplevering van arbeid, voorkomt de buikkrampen en darmontsteltenissen ; is uitstekend tegen den droes.

SUPERCOCO

Gewaarbord 25 tot 28 eiwit, 6 tot 7 vet, 40 kokoskoeken, en 60 andere krachtvoerders. Rijker dan de kokoskoek, en veel goedkooper ; vervangt dezen lasten gewicht voor gewicht, en geeft nog betere uitslagen. Geeft yaste boter.

Gebroeders LAGRANGE, 26-32, Zwijgerstraat, ANTWERPEN

Leveranciers van het Ministerie van Landbouw en van het Leger.
Fabricanten en invoerders van allerhande voederkoeken en meelsoorten.

Handel in CHICOREIBOONEN

KOLEN & KOKS

Magazijn van alle slach van LANDVETTEN

Chicorei, Oliebrood & Sucrema

CONSTANT GITS

Statiestraat, ISEGHEM

TELEFOON 24.

DRUKKERIJ-BOEKBINDERIJ

W^e A. Nonkel & Zⁿ

Koornmarkt, ISEGHEM.

Uitvoering van allerlei **PRACHT-** en **STAOSDRUKWERKEN**, zooals : Spijs-, Bedankings-, Visiet-, Adres-, Geboorte- en Prijskampkaarten ; Plakbrieven in kleuren- en effen druk, Omzendbrieven, Fakturen, Rekeningen, Memorandums, Brievenhoofden en Enveloppen met adres, Vergaderingsbriefjes, Gelegenheidsdichten, Feestprogrammas, Gedachtenissen, Registers, enz. enz.

BUREEL- & SCHOOLGERIEF — STEMPELS in CAOUTCHOUC.